

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 13 KWIETNIA V.S. 1812 ROKU.

z Petersburga, d. 23 Marca. Z Bożej Łaski MY ALEXANDER PIERWSZY Imperator i Samowładca Wszech Rosssy, i t.d. i t.d. i t.d. Poddanym Naszym Kabardyńskim Xiążetom, Uzdeniom, Kazyjóm, Effendym, oraz całemu narodowi NASZA IMPERATORSKA Łaska — Naypoddanniejszą prośbę waszą o potwierdzenie wam dawnych praw i przywilejów i inne papiery, przysłane przez przybyłych na NASZ IMPERATORSKI dwór, od zgromadzenia waszego, Xiążąt, Chadźiego Beyzarura Chamurzina, Kuczuk Beka Kasaiewa, Szaloch Achławowa, i Uzdeniów: Temriuka Kazanczeiewa, Hataież Kudenatowa i Misosta Ancorowa, MY WIELKI MONARCHA NASZA IMPERATORSKA MOSC uczyniliśmy godnemi Naymiłościwszych względów, i przyjąwszy tę prośbę z Monarszą łaskawością POTWIERDZAMY te prawa, jako one dyplommatem Naywyższym JEY MOSCI Naymiłszej babki NASZEY, w Bogu spoczywającej MONARCHINI IMPERATOROWEY KATARZINY ALEXIEIEWNY, dnia 17 sierpnia 1771 roku, narodowi Kabardyńskiemu są pozwolone. Dostrzegając w prośbie tej jeszcze, że wy w wierności ku NAM i Państwu NASZEMU niezachwianymi zostaciecie, powodowani miłością NASZA, chcemy okazać dla was w skutku samym NASZE MONARSA o was pieczołowitość, i dla tego, dowiedziawszy się, że naród Kabardyński cierpi niedostatek w rzeczach pierwszych potrzeb, DOZWOLILISMY wyprowadzać do was zboże z handlow zamiennych, zaprowadzonych w różnych miejscach; co się już i skutecznia; a względem dostarczania wam zawsze soli ROZKAZALISMY uczynić potrzebne rozrządzenia. Co się zaś tycze gruntów, na tey stronie rzeki *Matki* położonych, któreby zostawały pustoszanymi i do nikogo nie należały, PRZEDPISALISMY teraz Naczelnikowi Głównemu Linii *Kaukazkiej* uczynić należytą lustracyą i NAM przedstawić: czyli można będzie wam za to wynagrodzić, bez pokrzywdzenia drugich NASZYCH poddanych; na to w swoim czasie odbierzecie rezolucyą od tegoż Naczelnika. Z resztą pozwala się wam wolnie jeździć dla handlu do *Kizlaru* i *Astrachania*, przedawać zbywające płody ziemi waszey i kupować potrzebne dla narodu waszego materye, sukna i inne rękoździeła z zachowaniem prawideł dla Tamożeń i Kwarantan, ustanowionych dla dobra powszechnego i bezpieczeństwa wszystkich NASZYCH poddanych — Obok tego spodziewamy się, że wy i cały Kabardyński naród, uczuwszy tak wielkie łaski NASZE IMPERATORSKIE, nie tylko sami w przyszłym czasie staniecie się godnymi onych, ale też, że wy, jako wierni NAM poddani, poczytacie sobie za obowiązek odwracać i drugie, sąsiadujące z wami narody, od najazdów granic NASZYCH, nie dopuścić żadnemu z nich przechodzić miejsc od was zajętych, ule uwiadamić będziecie o tém wcześniej pogranicznych NASZYCH Naczelnikow, przez co w skutku samym, jako wierni poddani, okazecie gorliwość waszą i posłuszeństwo ku NAM. — Na dowod tém większej łaski i miłości Naszey, MY WIELKI MONARCHA NASZA IMPERATORSKA MOSC życzymy zawsze utrzymywać was miłych i wiernych Xiążąt, Uzdeniów, Kazyów, Effendych i wszystkich podległych wam ludzi, NASZYCH wiernych poddanych, zezwalamy odtąd mieć przy

NAYWYZSZEY osobie NASZEY, z zacnych Xiążęcych i Uzdeńskich familij waszych, udzielną gwardyą NASZĄ, ze stu ludzi konnych, uzbroionych podług obyczaju waszego, dla których ułożony będzie udzielny etat, z wyznaczeniem dostateczney summy na utrzymanie, pozwalając też wam zmieniać ich, podług upodobania waszego, co trzy, albo, co pięć lat, przez innych takichże ludzi, którzy zostawać będą pod własnem NAYWYZSZEM Naczelnictwem NASZEM, równie z drugiemii półkami gwardyi NASZEY. Stosownie do tego macie wypomienioną liczbę uzbroionego ludu, wybrawszy zaraz, do NAS wysłać, porozumiewszy się poprzedniczo w rzeczy tey z NASZYM Dowodzcą głównym na linii, do którego ze strony NASZEY dany będzie o tém rozkaz z Ministeryum Woennego. Spodziewamy się, że ci mężni Rycérze, ożywiani przykładami swych przodków i rządząc się powziętemi od was prawidłami, będą usiłowali w obliczu NASZEM usprawiedliwiać to piękne rozumienie, jakie mamy o ich mężstwie, wierności i poświęceniu się dla osoby NASZEY, a przez to okazać siebie godnymi MONARSZEY NASZEY ku nim łaski i miłości — To NASZE IMPERATORSKIE dyplomma, mające być na zawsze zasadą i rękoymnią stałego szczęścia waszego i całego narodu Kabardyńskiego, wysłane do was przez wyżej pomienionych Xiążąt i Uzdeniów, którzy wszyscy byli NAM przedstawiani i odprawieni zostali z upominkami szczerot NASZYCH. Dan w Stołecznem Tronu NASZEGO Mieście Świętego Piotra, z wyciśnieniem wielkiej pieczęci PANSTWA NASZEGO, Dnia 30. Stycznia 1812 roku. (Gaz. Senac.)

D. 5 Kwietnia. Prezydentowi Rady, Kanclerzowi Państwa Hrabi *Rumiańcow*, oraz Prezydentom Departamentow: praw, Aktualnemu Konsyliarzowi Taynemu Hrabi *Koczubeiowi* i interessów woennych, Jenerałowi Hrabi *Arakceiew*, Rozkazano naymiłościwiey znaydować się przy IMPERATORZE JEGOMOSCI i sprawować szczególne poruczenia, od czasu wyjazdu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI ze stolicy.

Prezydentem Rady Państwa, po wyjeździe MONARCHY ze stolicy, Rozkazem Naywyższym naznaczony Jenerał-Feldmarszałek Hrabi *Soltykow*.

Jenerał-Leytnant *Hłazenaz* mianowany kawalerem orderu ś. *Alexandra Newskiego*.

Preydujący w Dywanach Xięstwa *Multańskiego* i *Woloskiego*, Aktualny Tayny Konsyliarz i Senator, *Krasno-Mitaszewicz*, ozdobiony orderem ś. *Włodzimierza* 1 klasy, wielkiego krzyża.

Szef półku *Wotyńskiego* ułanów, Jenerał-Maior Hrabi *Orurk* 1, i Wice Admirał *Saryczew*, otrzymali ozdoby orderu ś. *Włodzimierza* 2 klasy, wielkiego krzyża.

Członek Izby rzemiosł i zbroiowni w *Moskwie*, Konsyliarz Stanu *Poliwanow*, mianowany Aktualnym Konsyliarzem Stanu.

Szef półku pieszego *Narwskiego*, Jenerał Maior Hrabi *Worońcow*, mianowany kawalerem i orderu ś. *Jerzego* 3 klasy. Kawalerem tegoż orderu 4. klasy mianowani: Podpółkownik półku *Małorossyyskiego* grenadyérów *Achte* 1, i półku pieszego *Kozłowskiego* Major *Kitaiew*.

Jenerał-Maior *Połyniew*, i półkownik Leibgwar-

dyi pólku *Siemienowskiego Sabir*, woyska *dońskiego Sysoiew* 3ci, otrzymali ordery ś. *Włodzimierza* 3 klasy. Kawalerami tegoż orderu 4 klasy mianowani: *Dońskich* kozackich pólków: *Jłowayskiego* 4go, woyskowy Starszyna *Kalinin*; *Diaczkina*, Asszał *Szamew*; Kapitan pólku 7 strzelców *Sobolewski*, Sztabs-kapitani: *Kondratiew*, *Dołombowski*, *Wonlarski*, i uwolniony ze służby tegoż pólku podporucznik *Holacki*, kapitan pólku 11go strzelców *Starow* 1, *Wozneseński* i *Samsonow*; Sztabs-kapitani: *Jasilewicz*, *Stonimski* 2, i uwolniony ze służby tegoż pólku *Kowalski*; Leibgwardyi *Siemienowski* porucznik *Rzymiski* - *Korsakow*.

Jenerał-Major *Karbonier*, Aktualni Konsyliarze Stanu, *Petersburski* szlachecki Marszałek *Zerebcow*, i członek ekspedycyi *Kremlowskiej* w *Moskwie* Xiąże *Urusow*, ozdobieni orderami ś. *Anny* 1 klasy.

Stanisław Xiąże *Lubomirski*, *Karol* Hrabia *Załuński*, Konsyliarz nadworny *Suszkow*, zostający w 7 departamencie Senatu w obowiązku Esekutora, i *Alexander* Hrabia *Chwostow*, Sekretarz guberski, mianowani Kamer-Junkrami Dworu JEGO IMPERATORSKIEJ MOSCI.

Kupiec i fabrykant *Moskiewski*, *Alexander* *Nasonow*, za udoskonalenie fabryki swojej pończoch, otrzymał medal złoty, z napisem: za pożyteczność.

Carewicz Imiretyyski, *Konstanty Dawidowicz*, przyięty do pólku Leibgwardyi Kozaków, w randze Rotmistrza i Fliegel - Adjutanta JEGO IMPERATORSKIEJ MOSCI. (Pocz. Póln.)

Stosownie do Ukazu JEGO IMPERATORSKIEJ MOSCI, Rządzący Senat słuchał Raportu Głównego Dyrektora dróg komunikacyi Xiążęcia Jmci *Holsztyńskiego-Oldenburskiego*, w którym wyraził, iż rzeka *Horyń*, płynąca w gubernii *Wolyńskiej*, od źródła swego, do samego prawie uścia, a mianowicie do wsi *Pruskow*, została ulepszoną, a wymurowane na niej do tegoż miejsca trzy śluzy, własnym kosztem obywateli Xiążęcia *Lubomirskiego*, Hrabi *Walewskiego* i Szlachcica *Steckiego*, uczyniły ją żeglowną. Obmyślając się też śródki do zrobienia podobnegoż śluzu przy pomienionej wiosce *Pruskach* — Xiąże Jmć prosił Rządzącego Senatu, rozkazać tę część koryta rzeki *Horynia*, która już jest usposobioną do spławu, ogłosić za żeglowną podług zasad prawa. ROZKAZALI: dla powszechnego uwiadomienia, że rzeka *Horyń*, płynąca w Gubernii *Wolyńskiej*, jest spławna, do *Wolyńskiego* i wszystkich innych Rządów Guberskich i Władz posłać Ukazy, i również przez Ukazy uwiadomić wszystkie miejsca urzędowe, oraz Ministrów, Jenerałów - Gubernatorów, Gubernatorów woiennych, zarządzających razem cywilnemi interesami, Naczelników miast, oraz Kontrolera i Podskarbiego Państwa, a do Najswiętszego Rządzącego Synodu i Departamentów Moskiewskich Rządzącego Senatu przesłać uwiadomienia. (z *Gaz. Sen.*)

z *Wiednia*, dnia 1 kwietnia. W przeszłą Niedzielę, to jest d. 29 Marca, przed południem, o godzinie w pół do 11tej, udali się oboje Cesarstwo Ichmość z Arcy Xiążętami i dworem swoim do kościoła Katedralnego, na kazanie i nabożeństwo. Nazajutrz, to jest, w poniedziałek Wielkanocny, byli Cesarstwo Ichmość na nabożeństwie w kościele Metropolitalnym.

Dyrekcya tutejszego Cesarzkiego teatru opery, pragnąc zaradzić istotnemu niedostatkowi dramatycznej poezyi, tudzież zbić ten zarzut, iż opera *Niemiecka* rzadko tylko wykształconemu człowiekowi sprawia ukontentowanie, wezwwała, w celu przywiedzenia teyże opery do doskonałości, wszystkich *Niemieckich* poetów, do napisania tragicznej i komicznej opery *Niemieckiej*, ofiarując za każdą zosobną, która za najlepszą uznaną będzie, nadgodę 100 czerwonych złotych w złocie.

Postanowiono względem towarów, wprowadzonych na spotrzebowanie lub przewiezienie do krajów *Austryackich*, ażeby od d. 1go Maia, wszelkie w tey mierze deklaracye składane na komorach, były pisane nie w innym, lecz tylko w *Niemieckim* Języku.

Jubiler *Józef Niggel*, młody człowiek, rodem z *Friedberga*, w okolicach *Auszpurga*, znajdował się tre-funkiem w *Budzie* (w *Węgrzech*) pod ten czas, gdy lod na *Dunaju* łamał się, d. 18go Marca. Jedna kobieta wpadła w wodę, stało dość ludzi przy brzegu, lecz nikt nie odważył się życia swojego wystawić na niebezpieczeństwo, dla ratowania nieszczęśliwej. Wtedy wystąpił *Józef Niggel*, zrzucił z siebie suknie i bóty, popłynął ku owej niewieście, uchwycił ją i z wielkim natężeniem sił zbliżył się z nią do brzegu, gdzie oboje potem, za pomocą długiego hosa-ku wyciągniono. Ten sam młodzieniec był także wielce użytecznym pod czas pożaru w *Budzie*. Gdyby nie on, mydlarz *Jakób Danner* spaliłby się z dwoma pomocnikami swymi i płomień ogarnąłby magazyn napełniony łoiem, przez co by ogień niezmiernie się powiększył. Uratował on także życie cieśli jednemu mieszkającemu naprzeciwko tego domu z takim niebezpieczeństwem własnego życia, iż się suknie na nim spaliły.

z *Presburga*, d. 27. Marca. Dnia 17go b. m. odprawiono się 78me; dnia 18go, 79te; dnia 19go, 80te; dnia 20go, 81wsze, a dnia 24go 82gie posiedzenie seymu *Węgierskiego* w tutejszym mieście.

Umieściliśmy niedawno znakomitsze rysy życia *Jerzego Czerny*; wystawimy tu teraz obraz tego naczelnika *Serwianów*: Człowiek ten ma lat 40 jest wzrostu wysokiego i szczupłego, twarzy szerokiej od spodu i podługowatej; oczu małych i wklęsłych, nosa cienkiego i kończastego, cery brunatnej; nosi małe wąsy, i długi warkocz, z przodu zaczesuje włosy, i tym sposobem odkrywa czoło, które zbyt jest wysokie. Suknie jego są proste; nie różni się od pospolitego wieśniaka niczym innym, jak tylko dwoma pistoletami i pugi-nalem, które zawsze nosi przy boku swoim. Umysł jego jest żywy i pełen ognia; sam zaś często-kroć posępny i zimny; przepędza nie raz kilka godzin bez wymówienia żadnego słowa; lecz kiedy się napije wódki, na ten czas koniecznie musi się modlić. Nie umie ani czytać, ani pisać; sama tylko waleczność jego, połączona z szczęściem, wyniosła go na ten wysoki stopień, na którym się dzisiaj znajduje. *Jerzy Czerny* ma 2ch synów i 4ry córki; jedna z nich poszła za dowódcę *Serwiańskiego*. Starszy Syn mający lat 10. (podróżny, który o tym donosi, widział go w roku 1808) umieszczony jest w *Belgradzie* przy Radcy stanu *Radofinikin* i przykłada się gorliwie do nauki Języka *Rossyjskiego*; ma wielką łatwość w uczeniu się, i posiada zadziwiającą zręczność w rozmaitych rodzajach ćwiczeń: bawi się zabiianiem ptaków kamieniami w locie; lecz wnoszą, iż w krótkce będzie wolał prowadzić wojnę z *Turkami*.

z *Paryża* d. 25. Marca. Dwa statki, zbożem na-ladowane, pochodzące z portów *Włoskich*, a przeznaczone do *Marsylii*, wieczorem d. 15, t. m. zawinęły dla odpoczynku do *Tulonu*.

P. Clavier, członek Instytutu paryzkiego, powiada, iż został mianowany na miejsce zeszłego niedawno członka *P. Lévesque*.

Znaiomy Doktor *Gall*, od d. 30. t. m. ma rozpocząć w *Paryżu* wykład początków nauki swojej o *Fizyologii i Anatomii* mózgu, mając dowodzić, że wszystkie sposobności fizyczne, moralne i umysłowe są wrodzone. Dla medyków i uczniów medycyny będzie dawał lekcyę za połowę ceny, iaką zwyczajnie pobiera od innych słuchaczy swoich.

D. 27 Marca. Na posiedzeniu dzisiejszym *Akademii Francuzka* wybrała *P. Delille* na prezydenta swego, a *Kardynała Maury* na Wiceprezydenta.

Dzisiejszego wieczora, Prefekt departamentu *Pyryneow wyższych*, w imieniu Rządu, rozdawał nagrody właścicielom, utrzymującym najpiękniejsze stad-ki koni, gatunku krainie tey właściwego. (*Dzień. Pan. Fran.*)

D. 28 Marca. Medal złożony w niedzielę Cesarzowi Jmci przez *Mera Diżonu*, jest podobno, naydoskonalszym z wybitych dotąd. Na jednej stronie wyobrażony jest Cesarz stojący, w uroczystym ubio-

rze, na ręku trzyma Króla Rzymskiego i zdaie się ukazywać go ludowi francuzkiemu: przed Cesarzem stoi Chrzcielnica; a u dołu napis: Chrzest Króla Rzymskiego. Herby czterdziestu dziewięciu miast dobrych państwa z imionami ich, wyrażone są we dwóch wierszach kołowych, na stronie odwrotnej medalu; a na środku napis wielkimi literami: *à l'Empereur, les bonnes de l'Empire*. Rysunek medalu jest P. Lafitte, a sztych P. Andrieux.

Dekretem Cesarskim, d. 24 marca 1812, podpisanym w pałacu elizeyjskim, miasto *Nismes* policzone zostało do rzędu dobrych miast państwa.

Monitor wczorajszy zawiera trzeci wypis pozwoleń, wydanych na robienie cukru z buraków, a to, stosownie do wyroku cesarskiego, d. 15 Stycznia, r. b; siedmnaście z tych pozwoleń wydano, od 15 do 20 marca, osobom prywatnym w *Bordeaux*. (*Korres. hamb.*)

Wyszło tu dzieło nowe pod tytułem: „*Roboty około mostów, grobel, &c. od roku 1800*.” wydane przez P. Courtin Sekretarza jeneralnego dyrekcji powszechnej mostów i grobel. Po opisanu tych różnych robot, ukończonych już i mogących się ukończyć, w przeciągu lat 5ciu lub 6ciu, autor robi krótkie ich wyczerpanie, a mianowicie: 1. od 18 nowych gościńców, jako to: idące przez góry: *Simplon, Cenis, Calvi*, do *Sestri*, ze *Spezia* do *Sarzane*, z *Sawony* do *Alexandryi*, ze *Spezzia* do *Porto-Venere*, z *Metz* do *Moguncyi*, z *Wenloo* do *Wesel*, są już skończone. Można nawet liczyć między skończonymi gościńcami z *Wesel* do *Hamburga*, na którym zostaje tylko ukończyć kilka robot sztucznych, a który zapewne będzie dokonany w roku 1812. Można mówić, że droga ta jest dziełem nadspodziewanem, jako dokonana we dwóch leciech, a mająca 90 mil długości. 2. Około 500 mil dróg nowych. 3. 80. mostów; więcej 30 łokci długości, nie licząc mnóstwa innych, niemających pomienionej miary; 47 skończonych. 4. 30 kanałów (mowa tu jest tylko o wielkich kanałach) 7 skończonych — 5. Więcej 300 szluzów skończonych — 6. Kilka rzek, co do spławu udoskonalonych, a między niemi *Sekwana i Loara*. 7. 50 lub 60 tysięcy morgów błot osuszonych i w rodzajną zamienionych ziemię, za kilka lat liczba ta podwoi się — 8. Rozległe obszary ziemi od morza nabytej — 9. 25 portów handlowych, kilka z nich nowo założonych, a 2, w *Antwerpii i Cherburgu*, liczą się w pierwszym rzędzie zakładów morskich — 10. Nakoniec stolica, w której widzimy cztery mosty dokończone, dwa porty, więcej 7708 łokci ulic — Na wstępie mówi autor: przebiegłszy i obejrzawszy te dzieła, z trudnością przyszedłoby wierzyć, iż one w tak krótkim lat przeciągu, są ukończone, albo i przedsięwzięte: zdaie się, iż pół wieku zaledwieby na to wystarczyć mogło.

W *Mirabel*, departamencie *Dromy (Delfinat)*, dały się uczuć trzy wstrząśnienia ziemi: pierwsze d. 14 lutego, o 3 kwadransach na 11stą przed południem; drugie, d. 15. o pół dotrzeciej z północy; a trzecie, tegoż dnia, o kwadransie na dziewiątą. Ostatnie było najmocniejsze, od którego w skałach porobiły się rozpadliny i rysy wielkie. Tychże samych wstrząśnień doznano w gminach pogranicznych departamentu. (*Gaz. Frankfor.*)

z *Ajaccio (wyspa Korsyka)* 24 lutego. Choraży okrętowy *Saint-Blin*, dowodzący galiotą Cesarską *le Goelan*, dowiedziawszy się dnia 17go b. m. o krążeniu w pobliżności swojego stanowiska okrętu podejrzanego, udał się za nim w pogoń i zapędził go pod wieżę *Longo Sardo*, pomimo ognia z twierdzy i okrętu, schwycił go i przyprowadził do *Ajaccio*. Okręt ten ma na sobie 18 dział, 30 maytków i ładunek futer.

Korsarz *la Harpe*, z *Marsylii* przyprowadził także do tutejszego portu okręt angielski *la Sybile*, o 400 beczkach, naładowany żelazem, sukniem i rozmaitemi towarami.

Bryg zaś *la Mouche* przyprowadził 2 wielkie łodzie, mające na sobie bardzo bogaty ładunek.

z *Medyołanu* 16 marca. Cesarz Jegomość i król przyjął ofiarowany sobie sztych, wyobrażający bojowisko *Eylauskiet*, nazajutrz po rozprawie. Trzej sławni artyści, pod dyрекcyą Kawalera *Longhi*, ubiegali się o to dzieło. P. *Calliano* w rysunku, a P. *Anderloni* co do sztychu; oba otrzymali po medalu złotym.

Wyrok d. 11 marca, wydany przez Wice-Króla naszego, ostrzega wszystkich *Włochów*, iakiegokolwiek stanu i kondycyi, iż, którzyby weszli do służby lub znajdowali się na okrętach mocarstwa nieprzyjacielskiego, będą oddani pod sąd szczególnego trybunału morskiego i odbiorą karę, podług artykułu 75 kodexu kryminalnego. Spełnienie wyroków ma się odbywać na okrętach. (z *Dziennika Pań. franc.*)

z *Madrytu* dnia 1 marca. Król Jmć Hiszpański uwolnił od sprawowania obowiązków, D. *Romeo*, ministra sprawiedliwości, z pensją 200,000 realów; D. *Arribas*, minister policyi, tymczasowie ma sobie poruczone ministeryum sprawiedliwości.

Dzienniki Kadyxskie, któreśmy tu odebrali, donoszą, że deputowany *Lagunas*, w zgromadzeniu *Cortes* w mowie swojej, pełnej ognia i mocy, silnie nastawał na to uspienie i nieczynność, w jakiej zdaia się bydz pogrążonemi zgromadzenie pomienione i naczelnicy powstania.

Półkownik *Balestries* zupełnie już uspokoił prowincyą *Guadalaxara*.

Dnia 20 lutego, *Ligneville*, dowódzca szwadronu, uskuteczniając rozkazy Jenerała *Treillard*, rządcy prowincyi *Maucha* pociągnął ku *Calzada (Kastył star.)* z jednym szwadronem 13 regimentu dragonii, napotkał 6 ludzi z kupy *Canizares*: 24 wziął w niewolę. D. 22 M. *Ligneville* usiłował napaść *Chaleco* pod *Hinoyosa*; o mało swego niepokazał, ale zabrakł zapas zbroja, należącego do jednej z kup tego herszta.

Donoszą z *Corduby, Rondy, Utreny* i innych miejsc, iż tam przybywa wiele zbiegów z korpusu insurgen-tów. Do *Almáric* przyszło 22 z bronią i bagażami, z regimentu *Guadix*, z wojska insurgen-tów *Murcyjskich*: dowodził im officer jeden; ten odjechał z 8mią szerszantami i 16stu żołnierzami, ci zaś uciekli między góry *Alpujarras*, do oyczystego ich zakąta. Drugi szerszant-major tegoż regimentu, mający z sobą kilku żołnierzy, przyszedł z oświadczeniem, że oni uciekli w liczbie 44. Wielki niedostatek panuje w woysku murcyjskiem.

Dnia 8 marca. Król Jmć mianował Xcia *Bewick* szambelanem, a D. *Liro Urbina* koninszym swoim.

Gdy kupy *Pedro, Saldivar, Gomez, Ortega, i Valenciana*, zasłyszały, że pieniądze, zebrane z kontrybucyi różnych gromad, miały bydz odsyłane, zgromadziły się zatem do *Sanceso* dla zabrania tych pieniędzy. Ale oddział jazdy, pod sprawą naczelnika szwadronowego *Le Page*, będąc na straży przy kassie, tak zręcznie ich zimał, iż nie mieli zgola czasu do wykonania swego przedsięwzięcia.

Jenerał *Alos*, kommandant *Ceuty*, z przyczyny niedostatku, jakiego osada tej twierdzy doznaje, od 11stu prawie miesięcy żołdu nie odbierając, otworzył subskrypcyą na 250,000 realów, w celu rozdania tych pieniędzy na żołnierzy. (*Rysk. Zusch.*)

z *Grenady* dnia 12 marca. Dowódzca *Lianos* w okolicach *Alpujarras* znalazł kilka składów broni i 22 cetnarów prochu, które przywieziono do *Grenady*. Oddział 21go półku sztelców konnych spotkał niedaleko *Carecarata*, w *Estramadurze*, kupę nieprzyjacielską, składającą się z 70 ludzi pod dowództwem herszta *Ascensio*; natychmiast ubił im i raniał 35: reszta rozproszoną została: wiele też koni zabrano.

z *Tryestu* dnia 8 marca. Podług wyroku Cesarza Jegomości *Napoleona* nikt niemoże wydawać rekwiizycyi, na dostarczenie koni, oprócz kommissarzy wojennych i kommandantów placu w miastach *Zara*,

D. 9 wyrok Cesarski wyłączający część prowincyi *Illiryskich* od linii celney, pozwala wyprowadzać wszelkie towary, wyjąwszy płody osadnicze. Rozumieli niektórzy, iż to się ściaga tylko do cukru, kawy i herbaty; lecz inne artykuły są jeszcze objęte, iako to: wszelkie drzewa farbiarskie, kakao, gwoździki farba szkarłatna, bawełna z *Brazylji*, *Cayenne*, *Surinam*, *Demerary* i *Georgii*, dzikie skóry amerykańskie, zęby słoniowe, imbir, guma, tron rybi, rhabarburum, ryż *Amerykański*.

z *Konstantynopola* dnia 14 lutego. Sultán udał się dnia wczorayszego, podług obyczaju do domu korpusu Janczarów, dla odebrania swej płaty, iako prosty Janczar: przyięty był z okrzykami radośnemi tych wojsk, które od kilku dni okazują wiele wesołości: odchodząc rozdał wiele kosztownych upominków. (*Gaz. Hamb.*)

z *Kopenhagi* dnia 17 marca. Od kilku dni niepokazywały się okręta nieprzyjacielskie na *Zuudzie* i *Beltie*. Statki angielskie, krążące między wyspą *Anholt* i *Kullen* są: *Pyramus*, fregata o 36, armatach; *Daphne*, słup o 22; *Plower* słup o 18; *Raleigh*, bryg o 18; *Shledrake*, bryg. o 18 i *Flye*, bryg o 18 armatach.

Dnia 28 marca. Baron *Buol* przybył tu w charakterze Posła dworu austriackiego. Port *Elseneur* zawalony jest lodami; *Sund* prawie zupełnie od nich wolny.

Dnia 31 marca. Nowym urządzeniem królewskim polepszony został los odbierających pensyją ze skarbu: powiększone bowiem pensye czwartą częścią dla tych, którzy niebiorą 1,000 talerów.—Ostatniego poniedziałka powrócił z *Paryża* P. *Waltersdorf*, Kapitan i Szambellan Króla Jegomości.—W wielu miejscach na wyspie *Fionii* ogromne spadły śniegi i здаie się powracać zima bardzo ostra.—*Lorenz Klausen*, z *Sundewitt*, w Xięstwie *Sleswigskiem*, wynalazł sposób kierowania balonów powietrznych, za pomocą przypawionych skrzydeł. Onże wydoskonalił, *race Congrewa* i wynalazł sposób spalania floty nieprzyjacielskiej przez użycie balonu *Mongolfiera*.

z *Berlina* dnia 28 marca. Królewicz *Wirtemberski* ze swoją świtą do *Lipska* przybył.

Przez ustawę królewską pod d. 11 marca, wszyscy *Israelici*, na mocy powszechnych przywilejów, opieki i nadeń, mieszkający w kraju pruskim, otrzymali tytuł i prawa obywatelstwa.

Xiążę *Karol Heski Rheinfels-Rhothenburg*, znaiomy w historii rewolucyjney francuzkiej, pod imieniem *Karola Hessa*, mieszka w *Bazylei*.

ze *Lwowa* 8 marca. W *Brodach* otrzymano wiadomość, że tam ma przybyć 1,100 bal bawełny, która pochodzi ze *Smirny*.

Przechodziły tedy z transporta kupieckie *Rossyjskie* samego miodu, który do *Wrocławia* prowadzą: skąd mają prowadzić różne towary, których przywóz do *Rossyi* jest pozwoiony. Inny transport, do 60 wozów liczący, prowadzi różne towary na powrót już do *Rossyi*.

Doszła nas wiadomość, iż od *Konstantynopola* do *Jass* rozszerzyła się niebezpieczna epidemia, która już niemało ludzi zabrała.

w Wilnie	Barometr	Termometr	Odmiany
dnia Marca	cale linie	stopnie	powietrza
10 z rana	27 9 5	+ 1	pochmurne
po południu	27 9 5	+ 6,5	
w wieczor	27 9 3	+ 3	
11 z rana	27 9 0	— 1 $\frac{3}{4}$	pochmurne
po południu	27 9 2	+ 4,5	
w wieczor	27 5 6	+ 3,5	
12 z rana	27 7 1	— 1	pogodne
po południu	27 7 5	+ 4	
w wieczor	27 8 1	+ 2	

Nie dawno wyszło w *Paryżu* tłumaczenie na język *Francuzki* Kodexu kryminalnego *Chińskiego*. Oto są z niego niektóre wyjątki: wszystkie kary podzielone są na cielesne, sromotne i śmierci. Kara śmierci jest trojaka: uduszenie, ścięcie i porabianie na 1,000 sztuk, czyli śmierć nożowa. Ostatni rodzaj śmierci dla tego się tak nazywa, że skazany, bywa rozmaitemi ostrymi narzędziami porznięty, na których napisane jest nazwisko każdego członka, który ma być porznięty i te kładą do zakrytego kosza i losem wyciągaia. Krewui skazanego przekupnia kata, aby najpierw wyciągnął noż, którym mają być pierś przebite. Rodzay ten śmierci jest bardzo rzadki i na zbrodnią tylko przeciw *Maiestatowi* przepisany. Uduszenie jest przenoszone nad ścięcie: ponieważ w pierwszym przypadku oddaia całe zwłoki krewnym, którzy ie nrocząście pogrzebać mogą: w drugim zaś należy głowa do rządu, który ia nasolić każe, i dla przykładu na widok publiczny wystawić. Wspólnicy zabójstwa, przechowuiący kradzież, nigdy jednakową karą nie bywaią karani, iak główny zbrodniarz, ale ta zmniejsza się podług okoliczności, aż do 4 stopni. Fałszywy oskarżyciel jest iako potwarca karany. Batog i kiy są głównymi narzędziami kar. Mądry prawodawca *Chiński*, którego powszechnym lekarstwem i cudownym berłem jest drzewo bambukowe, przepisał nawet długość, grubość i wagę tego zbawiennego narzędzia. Urzędowy kiy bambukowy powinien mieć 4 stopy i 5 cali długości, półtora cala grubości u góry, a ieden u dołu; od grubszego końca ważyć 2, a od cienszego półtrzecia funta. Ustawa oznacza w tabellach miarę kar. kto pomyli się w astronomicznych rachubach, dostae 60 bambukowych kiiow na uczone plecy. Jeżeli lekarz przeymie laxuiącym lekarstwem Cesarza, tedy 100 kiiow są iego nagrodą. Tyleż dostanie kucharz, jeżeli zupe J. C. Mości przesoli, a jeszcze 50 w dodatku jeżeli pierwiey nie kosztował. Nadworny kucharz, którego baczności uszedł ten występек stanu, odbiera prawem przepisana karę; ale że posiada wyższą od kucharza godność, zatem 80 kiiow tylko dostae. Są jeszcze inne kary, iako to: czworograniasty kolec, ważący około 53 funtów, mający w szrodku dziurę, w którą kładzie się głowa, kaydany na nogi i ręce; stryczek, pałka. Ponieważ można od cielesnych kar, płacąc za bambukowe kije 400 do 1,000 uncyy srebra, a nawet od stryczka okupić, się zatym bogaty może ubogiemu naysrozsze zadawać męki.

Ostatnia gazeta *Berlińska* namienia, iż w *Quito*, w klasztorze *XX. Franciszkanow* dochowano dotąd z wielką troskliwością garnek z pierwszą pszenicą, którą tam *Franciszkán* nazwiskiem *Jodoco Rixi* z *Gandawy* zasiał. P. *Humboldt*, będąc w tym miejscu, proszony od zakonników, ażeby wytłumaczył staroniemiecki napis, położony na wspomnionym garku, wyczytał tę wyrocznię:

Gdy kto ze mnie spiać będzie;
Niechay pomni, że Bóg wszędzie!

Cena Targowa Wileńska				
Kommissyyna	Bezka	Od dnia 31 Marca do dnia 1 kwiet.		
		rub.	kop.	
				Zyta surowego
		9	50	
		18	—	Pszenicy
		8	—	Jęczmienia
		8	—	Gryki
		9	—	Owsa
		8	—	Grochu
		6	—	Faska Masła
		—	15	Funt słoniny wędzoney
		—	5	Funt mięsa wołowego
		21	30	Assygnacya 100 rubli
		2	85	Dukat

D O D A T E K

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO.

W WILNIE DNIA 13 KWIETNIA V. S. 1812 ROKU.

O g ł o s z e n i e

Od Kommissyi, ustanowionej w gubernii wileńskiej, dla przedawania dóbr skarbowych, ogłasza się, iż na mocy Naywyższego Manifestu, pod dniem 10 września 1810 roku, wyprzedawać się będą, na kontraktach wileńskich, od dnia 23 kwietnia podług starego kalendarza, majątki skarbowe sraościńskie, w gubernii wileńskiej leżące, a w przyłączonej tu tabelli wymienione. Zyczący nabydź takowe majątki, oddzielnie folwarkami, albo ogółem całe majątki kupując, zechcą stawić się w teyże Kommissyi, gdzie mogą otrzymać szczegółowe o nich informacye, a w zdarzeniu potrzeby pozwolono będzie i same majątki na miejscu oglądać — Z autentyczną formą zgodno Sekretarz Antoni Wiskowski.

Tabella o majątkach skarbowych w gubernii Wileńskiej przeznaczonych do przedania na kontraktach Wileńskich, w miesiącu kwietniu 1812 roku.

1.) Dzierżawa Brażoła czyli Ekonomia Trocka, w której folwarków, wsi 10, i zaścianków 9; dymów włościańskich 67, dusz męzkich włościańskich podług przeszłej rewizyi 279, ziemi uprawnej, sianozętniej z pustoszami włók 31 nadto sianozęci na 638 wozów, pod lasem 761 dziesięcin i nadto 4519 dziesięcin, leży w powiecie Trockim.

2.) Majątek Kryniczyn z folwarkiem, w niem miasteczko Kryniczyn, wjosek 3 i zaścianek 1, dymów włosc. 46, dusz męzk. włosc. 185 rzeczywiście będących, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 57, morgow 3, pod lasem do 600 dziesięcin; w powiecie Upińskim.

3.) Majątek Bebrusy, w którym folwark, 2 wsi i 4 zaścianki dymow włosc. 11, dusz męzkich włościańskich 88 ziemi uprawnej i sianozętniej włók 12 morgow 15, pod lasem do 60 dziesięcin; w powiecie Wileńskim.

4.) Dzierżawa Pelikany, ziemi uprawn. i sianozętn. włók 5, pod lasem do 20 dziesięcin; w powiecie Wileńskim.

5.) Dzierżawa Kołoboryszki, ziemi uprawn. i sianozęci włók 2 morgow 27; w powiecie Wileńskim.

6.) Dzierżawa Rotunce, dymów włościańskich 2, dusz męzkich włościańskich 9, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 3, morgow 14, w powiecie wileńskim.

7.) Dzierżawa Gudelki, ziemi uprawnej i sianozęci morgow 25, pod lasem 80 dziesięcin, w powiecie Wileńskim.

8.) Dzierżawa Czotyryki, dymów włościańskich 6, dusz męzkich włościańskich 23, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 7, w powiecie Oszmiańskim.

9.) Koniuszostwo Oszmiańskie, ziemi uprawnej włók 2, morgow 4, pod lasem 20 dziesięcin, w powiecie Oszmiańskim.

10.) Dzierżawa Nerowka, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 2, morgow 4; pod lasem 20 dziesięcin, w powiecie Oszmiańskim.

11.) Dzierżawa Krawcowszczyzna, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 2 w powiecie Oszmiańskim.

12.) Dzierżawa Hernokole, czyli, Zarnowice, dymów włościańskich 3, dusz męzkich włościańskich

9, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 4, pod lasem do 360 dziesięcin, w powiecie Trockim.

13.) Dzierżawa Nowosady, z zabudowaniem folwarcznym, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 2, pod lasem 60 dziesięcin, w powiecie Trockim.

14.) Dzierżawa Mieszkucie, dymów włościańskich 4, dusz męzkich włościańskich 18, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 8, morgow 22, w powiecie Trockim.

15.) Dzierżawa Buryski, dusz męzkich włościańskich 2, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 4, pod lasem do 40 dziesięcin, w powiecie Trockim.

16.) Dzierżawa Bobole, ziemi uprawnej i sianozętniej morgow 26 w powiecie Trockim.

17.) Dzierżawa Sudzinmany, samą ziemię mającą, morgow 6, w powiecie Trockim.

18.) Starostwo Obole, przy którym wieś 1, dymów włościańskich 5, dusz włościańskich męzkich 16, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 14, w powiecie Brastawskim.

19.) Łuh Ostrow albo Łanhas, ziemi włoka 1, morgow 15, w powiecie Kowieńskim.

20.) Dzierżawa Biswoynele, samą ziemię mającą, uprawn. i sianozętn. morgow 17, pod lasem 68 $\frac{1}{2}$ dziesięcin, w powiecie Rosieńskim.

21.) Dzierżawa Botom, ziemi uprawnej i sianozętniej morgow 5 i pół; pod lasem 60 dziesięcin, w powiecie Rosieńskim.

22.) Dzierżawa Kierbiedzie, dymów włościańskich 5, dusz męzkich włościańskich 14, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 6, morg. 1, pod lasem do 40 dziesięcin, w powiecie Telszewskim.

23.) Dzierżawa Micaycie albo Truskulany, dymów włościańskich 2, dusz męzkich włościańskich 19, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 7 morg 1, pod lasem 30 dziesięcin, w powiecie Telszewskim.

24.) Dzierżawa Poiżnie, dymów włościańskich 2, dusz męzkich włościańskich 6, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 4, morgów 23, w powiecie Telszewskim.

25.) Dzierżawa Ryszkiany, dymów włościańskich 2, dusz męzkich włościańskich rzeczywiście będących 6, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 2 morgow 15, pod lasem 30 dziesięcin, w powiecie Telszewskim.

26.) Dzierżawa Zylwicy, ziemi uprawnej i sianozętniej włoka 1, morgow 18 i pół, w powiecie Rosieńskim.

27.) Dzierżawa Koyrany, przy niej wsi 2, dymów włościańskich 17, dusz męzkich włościańskich 87, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 25 morgow 14 pod lasem 280 dziesięcin w powiecie Rosieńskim.

28.) Starostwo Krewskie, przy którym miasteczko, Krewa, wsi 8 i zaścianków 4, dymów włościańskich 72, dusz męzkich włościańskich 646, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 114, morgow 10 i pół, pod lasem do 1620 dziesięcin, w powiecie Oszmiańskim.

29.) Dzierżawa Szłykie, przy której wieś 1, dymów włościańskich 17, dusz męzkich włościańskich 60, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 10, w powiecie Kowieńskim.

30.) Część Starostwa Preńskiego z folwarkiem przy którym wsi 16, i 9 zaścianków, dymów włościańskich 107, dusz włościańskich męzkich 432, ziemi uprawnej i sianozętniej włók 116, morgow 4, pod

lasem 898 dziesięcin i nadto 5042 dziesięcin, w powiecie Kowieńskim.

31.) Od Klucza Kukucitskiego: 1) Folwark Pokilbiszki, mający 2 zaścianki, dymów włość 4, dusz męzk. 10, ziemi upraw. sianoz. włok 10 mor. 3; 2) Majątek Drabiszki z folwarkiem, przy nim wieś 1, i 2 zaścianki, dymów włościąńskich 8, dusz męzkich włościąńskich 15, ziemi uprawney i sianozętny włok 10; 3) Folwark Widziszki, przy którym 3 zaścianki, dymów włościąńskich 4, dusz męzkich włościąńskich 8, ziemi uprawney i sianozętny włok 5, morgow 19, pod lasem 40 dziesięcin; 4) Folwark Kruynie, przy nim wieś 1 i zaścianków 4, dymów włościąńskich 7, dusz męzkich 24, ziemi uprawney i sianozętny włok 13, pod lasem, z oddzieleniem w należytej proporcji 5) Zaścianek Powiżyntys albo Azustrupis z folwarkiem, dymów włościąńskich 6, dusz męzkich włościąńskich 12, ziemi uprawney i sianozętny włok 10 morgow 15, pod lasem do 280 dziesięcin, w powiecie Wilkomirskim.

32.) Klucz Szeszolski, w nim folwark, wsi 10 i zaścianków 18, dymów włościąńskich 171, dusz męzkich włościąńskich 669, ziemi uprawney i sianozętny włok 249, morgów 4, pod lasem 1420 dziesięcin i jeszcze 7780 dziesięcin, w powiecie Wileńskim.

33.) Dzierżawa Kolupie, dymów włościąńskich 2, dusz męzkich włościąńskich 6, ziemi uprawney i sianozętny włok 4, w powiecie Kowieńskim.

34.) Dzierżawa Mielaniszki i Matakeme, przy której 2 zaścianki, ziemi uprawney i sianozętny włok 4, morg. 5, pod lasem 60 dzies. w powiecie Wileńskim.

35.) Dzierżawa Niekraszuny, samą ziemię mająca, uprawn. i sianoz. włok 4, morgow 5, pod lasem 60 dziesięcin, w powiecie Wileńskim.

36.) Dzierżawa Popunże albo Pelikany, przy której zaścianek 1, ziemi włok 2, morgow 26, pod lasem do 80 dziesięcin w powiecie Wileńskim.

37.) Dzierżawa Kierwele z folwarkiem, ziemi uprawney i sianozętny włok 2, pod lasem do 20 dziesięcin, w powiecie Oszmiańskim.

38.) Dzierżawa Buble, przy niej wieś 1, dymów włościąńskich 2, dusz włościąńskich męzkich 7, ziemi uprawney i sianozęci włok 2, pod lasem do 20 dziesięciu w powiecie Trockim.

39.) Dzierżawa Drabużniki, dymów włościąńskich 4, dusz męzkich włościąńskich 21, ziemi uprawney i sianoz. włok 5, pod lasem 63 dziesięc. w powiecie Trockim.

40.) Dzierżawa Krasnopol, przy której wieś 1, dymów włościąń. 3, dusz męzk. włość 17, ziemi uprawney i sianoz. włok 4, pod lasem 56 dziesięcin w powiecie Trockim.

41.) Dzierżawa Diergancy, dusz męzk. włość 5, ziemi uprawn. i sianoz. włok 2 pod lasem 56 dziesięc. w powiecie Trockim.

42.) Dzierżawa Niedowarcy, przy niej zaścianek 1, dymów włość 1, dusz męzk. 7, ziemi uprawn. i sianoz. włok 2, pod lasem 39 dziesięc. i jeszcze 1881 dziesięc. w powiecie Trockim.

43.) Dzierżawa Naszkuny z folwarkiem, ziemi uprawney i sianoz. włoka 1, morgow 6, pod lasem 18 dziesięcin w powiecie Trockim.

44.) Starostwo Ruseliszki, z folwarkiem, dym włość 1, dusz męzkich włość 2, ziemi uprawney i sianozętny włok 6, pod lasem 1 i pół dziesięc. w powiecie Zawileyskim.

45.) Dzierżawa Nieczuny, w której wieś 1, dymów włość 4, dusz włość męzkich 23, ziemi uprawn. i sianoz. włok 4, w powiecie Wilkomirskim.

46.) Dzierżawa Kijawki, przy której folwark, 2 wsi i 1 zaścianek, dymów włość 17, dusz męzkich włość 52, ziemi uprawn. i sianoz. włok 28, morgow 28, pod lasem 360 dziesięcin, w powiecie Rosieńskim.

47.) Małowiany, w której wieś 1, dymów włościąńskich 3, dusz włościąńskich 15, ziemi uprawney i sianozętny włok 6, pod lasem do 20 dziesięcin, w powiecie Rosieńskim.

48.) Dzierżawa Naczuny, albo Zygiszki, ziemi uprawney i sianoz. włok 11, w powiecie Rosieńskim.

49.) Starostwo Wilaykowskie, w którym wieś Wileyki, ziemi uprawney i sianozętny włok 3 morg. 2 i pół w powiecie Rosieńskim.

50.) Starostwo Szledzkie, przy niem wieś Szledy, ziemi uprawn. i sianoz. włok 4 morgow 9, w powiecie Rosieńskim.

51.) Dzierżawa Gordziany albo Domeyki, ziemi uprawney i sianozętny włok 6, morgow 8, pod lasem do 100 dziesięcin, w powiecie Szawelskim.

52.) Dzierżawa Poberże, przy niej folwark i wieś 1, dymów włościąńskich 4, dusz męzkich włościąńskich 19, ziemi włok 5, morgow 28 i pół, pod lasem do 40 dziesięcin, w powiecie Szawelskim.

53.) Dzierżawa Diargiany, przy niej wieś 1, ziemi uprawney i sianozętny włok 12, pod lasem do 140 dziesięcin, w powiecie Szawelskim.

54.) Starostwo Montartyskie, dym włościąński 1, dusz męzkich włościąńskich 3, ziemi uprawney i sianozętny włok 4 morg 1, las jest w zaściankach, w powiecie Szawelskim.

55.) Starostwo Pożyżemskie, w nim 2 wsi i zaścianek 1, dymów włościąńskich 8, dusz męzkich włościąńskich 44, ziemi uprawney i sianoz. włok 38, morgow 17, pod lasem 400 dziesięcin, w powiecie Szawelskim.

56.) Starostwo Peliońskie, przy niem wieś 1, dymów włościąńskich 2, dusz włościąńskich męzkich 8, ziemi uprawney i sianoz. włok 2, morgow 23 $\frac{1}{2}$, pod lasem 60 dziesięcin w powiecie Szawelskim.

57.) Starostwo Pojezierskie w którym wieś 1 dymów włość 16, dusz męzkich włość 82, ziemi uprawney i sianoz. włok 14, morgow 3 i pół, pod lasem 568 dziesięcin w powiecie Rosieńskim.

58.) Woytowstwo Zasnudzkie; 1) Folwark Łakanie, wsi 12, zaścianków 17, dymów włość 62; 2) Folwark Krywosidcy, przy nim wsi 15; dymów wł. 45. 3) Folwark Niewiarowo, przy nim wsi 6, dymów włościąńskich 10, we wszystkich dusz męzkich włościąńskich 386; ziemi uprawney i sianoz. przy pierwszym włok 44, morgów 23, pod lasem 440 dziesięcin, przy drugim włok 48, morg. 7 i pół, mor. pod lasem 233 dziesięcin; przy trzecim, włok 13 i pół, pod lasem 85 dziesięcin, przy wszystkich folwarkach pustoszy włok 13, w powiecie Brasławskim.

59.) Woytowstwo Druyskie, w niem folwark, wsi 12, zaścianków 13, dymów włościąńskich 78, dusz włościąń. męzkich, rzeczywiście będących 209, ziemi uprawn. i sianoz. włok 77, morgow 19, pod lasem 740 dziesięcin, w powiecie Brasławskim.

60.) Starostwo Bystrzyckie: 1) Folwark Ignacow, przy nim miasteczko Bystrzyca, wioseczka 1 i zaścianków 12, dymów włościąńskich 66, dusz męzkich włościąńskich 264, ziemi uprawney i sianoz. włok 88, morgow 3, pod lasem 806 dziesięcin; 2) Folwark Zabcin, przy nim wiosek 3, dymów włościąń. 79, dusz męzkich włościąńskich 264, ziemi uprawney i sianoz. włok 93, morg 1, las w proporcji; w powiecie Wileńskim 3) Tegoż Starostwa część, przy której wsi 10, i zaścianków 17, dymów 141, dusz męzk. włościąń. 460, ziemi uprawn. i sianoz. włok 225, morgów 28, pod lasem 930 i jeszcze 1270 dziesięcin, w powiecie Zawileyskim.

61.) Ciwuństwa Wileńskiego: 1) Folwark Lingmiany, przy nim miasteczko tegoż imienia, wsi 12 i 10 zaścianków, dymów 140, dusz męzkich włość 762, ziemi uprawn. i sianoz. włok 220, morgow 27, pod lasem 1718 dziesięcin i jeszcze 864 dziesięcin w powiecie Wilkomirskim; 2) Dwor Ożwinty, przy nim wsi 24, dymów włość 87, dusz męzkich włościąńskich 96, ziemi uprawn. i sianoz. włok 165, morgow 9, pod lasem 1040 i jeszcze 3740 dziesięcin, w powiecie Brasławskim; 3) Klucz Swienciański, przy nim miasteczko Swienciany, wsi 14, i zaścianków 10, dymów włościąńskich 81, dusz męzkich włościąńskich 321, ziemi uprawney i sianoz. 138 włok, pod lasem 691 i jeszcze 749 dziesięcin, w powiecie Zawileyskim; 4) Folwark Niemenczynek, przy nim wieś 1, dymów włościąńskich 4, dusz męzk. włościąń. 67, ziemi uprawn. i sianoz. włok 4, morg. 15, pod lasem 142 dziesięc. w powiecie Wileyskim; 5) Majątek Giany, przy nim wsi 20 i zaścianków 5; dymów włościąńskich 77, dusz męzkich włość 460, ziemi uprawn. i sianoz. włok 161, morgow 2 i pół, pod lasem 953 i jeszcze 2825 dziesięcin w powiecie Wileyskim.

D O D A T E K

D O G A Z E T Y K U R Y E R A L I T E W S K I E G O.

W WILNIE DNIA 13. KWIETNIA V. S. 1812 ROKU.

1 Roku 1809, miesiąca 29 dnia. Przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI ziemskimi pttu Szawel. stawiając obecnie JW. Angela Szukscina Chorążyna ptt: szawel. oświadczenie przez się uczynione, do akt poddała następnie pisane: Znaydując oświadczającą się Anjela z Jwanowiczow Szukscina Chor. pttu szawel w dodatku kuryera litt. pod numerem 15 oświadczenie z protestacją, imieniem WJPana Wincentego Jwanowicza Vice-Marszałka pttu rosieńskiego pod dniem 21 februaryi 1812 roku przeciwko sobie i siostrze swey WJPannie Giertrudzie Jwanowiczównie Ciwun. korsz. umieszczone, ażeby zamilczeniem niezdawała się czerń przeciwko sobie niesprawiedliwie przez obzałt. Jwanowicza w publicznem piśmie rozwiedzioną akceptować, w tklivem serca uczuciu przymuszona jest przez wzajemną protestacją wyznać, iż mimo licznych wielu nader smutnych w życiu wydarzeń, nic dla oświadczającej się Szuksciney bolesniejszego przytrafić się niemogło jak kiedy przez mnię wczesną i nieprzewidzianą śmierć, tracąc najlepszego i nayprzysiężniejszego nieodżałowanej pamięci brata swego rodzzonego Franciszka Jwanowicza sędz. grodzkiego Szawel. równo z tym żalonym momentem na domiar goręczy pościągła w spadku zapędną brata z innej matki zrodzonego obzałt. Wincentego Jwanowicza przeciw. zał. zawziętość a przez to stratę spokoyności, tę to jedyną w życiu osłodę i naydroższy dla żyjącego zaszczyt; narażenie swey opinii bolesnym w prawdzie lecz mnię obchodzącym oświadczającą się byłoby wypadkiem, gdyby obzałtny Jwanowicz swój zniszczenia oświadczającej się Szukscinie służącego obligu roku 1793 marca 19. dnia na talarow Bitych 2400 przez zeszłego Franciszka Jwanowicza wydanego niczym niezaspokoionego, ani opłaconego nader zapędnie i śmiało przedsięwzięty plan drogą zwyczajną prawem wskazaną w Jurydykcyi właściwey przed współpobietnikami o wszystkim świadomemi rozwodził, lecz na większe oświadczającej się udręczenie przez zbroczne do rządu guberskiego litewsko-wileń. i sądu niższego ziemskiego rosień: w upozorowanych obiektach udanie się, postanowiwszy oświadczającą się cierniową prowadzić drogą, gdy posiegając wiecey 500000 zł. poll. po zeszłym bracie wartujący majątek, pod hurt takowey sukcesyi na dokompletowanie losu swego i oblig wyżej zacytowany naymniejszą acz w części opłatą nie zaspokoiony, samowładnie z oczernieniem przed publicznością opinii oświadczającej się podbić i w zbytku zapędu zawłaszczyc targnął się; z wrodzonego każdemu prawa swą własność a bardziey dobrą sławę bronić obowiązującego, za rzecz naypryncypalniejszą oświadczającą się Szukscina niewinnie szerniona, mnię względnie od brata przez publiczne w Gazecie kuryera litewskiego pismo przed sąd publiczności wywołana; za swą niewinnością i interesu swego słusnością, przeciwko daleko wbrew wszelkim moralności prawidłom, posunionemu obzałt Jwanowicza zapędowi, do teyże prześwieatney publiczności łącząc lzy, w obronie przemówić i dać usprawiedliwienie bierze powinność. Znaioma powiatowi tem wiecey oświadczającej się Szuksciney zeszłego

Franciszka Jwanowicza rodzzonego oświadczającej się brata nieskazitelność serca charakteru i sumnienia (Oby te obzałt. wespół z majątkiem w spadku osiągnął!) oraz szczególniejsze iego ku oświadczającej się (czego może przynajmniey obzałtny przeciwko iawnęy wiadomości publiczney zaprzeczyć nieraczy) przywiązanie były te owe naygruntowniejsze rękojme, które wszystkie nayważniejsze nietylko siostrę rodzoną lecz każdego nawet sąsiada powierzyć zeszłemu Franciszkowi Jwanowiczowi papiery i co sądził naydroższym śmiałości i bezpiecznemi czyniły; ta to więc iak się rzekło iego sumniennosc powodowała oświadczającą się Szukscinę, że dając onemu dla urządzenia interessow w lokacyą nayważniejsze papiery, iako między rodzeństwem, gdzie otwartość i uczciwość wzajemney ufności i powierzenia się nayścisleyszym są ogniwem żadnego nieszukając posrednika i na nic niebiorąc rekwirowanego przez obzałt. rewersu, w licznie papierow własny iego oblig dla obliczenia procentow od tey summy wypadających razem onemu powierzyła, własnemu iego rachunkowi i za-determinowaniu zostawiając ich wielość; w tym przeciągu mnię przewidziane zakroczenie śmierci zostawiło w składzie zeszłego Franciszka Jwanowicza oświadczającej się dokumenta a w onych liczbie i oblig do obliczenia procentow powierzony; to przypadek wydarzenie obzałt. Wincenty Jwanowicz skwapliwie rachując na swą korzyść; jeżeli powierzenie papierow wszystkich a między nimi obligu między rodzonymi bratem i siostrą, których nayścisleysze w życiu łączyła przyiaźń i wzajemne zaufanie, poważa się policzać za winę ktoż zdrowym obdarzony rozsądkiem gdy prawa, przeciw pisma dowodom, iakim jest oblig co do zewnętrzoney, postaci ani rozszarpaniem ani iak zwykle po usatysfakcyonowaniu bywa, ani żadną nawet przez nieżyjącego adnotatą nie nadwyrężony owszem w całej swey istocie i mocy exystujący a co do wewnętrzznego waloru nietylko w całości lecz w naymniejszey nawet części nie zapłacony, bez żadnego bądź na obligu bądź też udzielnego opłaty świadectwa; iakich przekonań prawa ku zwalczeniu takowego gatunku skryptow wymagaia, tym wiecey gdyby był opłacony do iakiegożby obiektu bez żadnego naruszenia i zakonnotowania zeszły w Bogu Jwanowicz ony konserwował? i iakąż dla siebie lub sukcesorow z takowego rodzaju munimentu w całości zachowania rachował korzyść, równie z obzałt. za zgaszony poczytywać ośmieli się pod sąd rozumu i prawa te obzałtch wnioski porywcze oświadczającą się poddaie: gdyby wszakże sam ieden rzeczony oblig bez dalszych nayważniejszych oświadczającej się służących dokumentow, w składzie nieżyjącego Franciszka Jwanowicza znaydował się, okolicznosc takowa zdolna byłaby zastanowić nieco każdego uwagę, lecz gdy dalsze nayważniejsze wszystkie papiery pod iego oddane zawiadywanie znaydziono, gdy obzałtny Jwanowicz odbior onych przez list do oświadczającej się pisany dozwalając, ile iak sam w publikowanej protestacyi swey pochlubia się, iż wiedząc o zaspokoieniu tego obligu dysponował ony swemu plenipotentowi Własowiczowi zatrzymać; oświadczającej się zaś

ani wzmianki w rzeczy opłaconego obligu nieuczynił; nader stałego albo równie zapędnego trzebaby umysłu, aby do takich wrażeń które z projektu konsultorów płonnych nadziei później utworzonego swoje wzięły nastanie, skłonić wiarę z dozwolonego papierow odbioru uzyskany oświadczającej się służący oblig uściłować wytłumaczyć za opłacony, bez żadnego nato dowodu i wrażeń gwałtowne onego wydarcie dla tego że się za onym należności płacić niechce jest to i własny i plenipotentą swego obzałł. Wąsowicza krzywdzić rozsądek, który nie miał tyle słabości ciała i umysłu aby pozwolił sobie bez zupełnego iego zniszczenia a przynajmniej nad wyrażenie wedle skargi obzałł wynosić lub też aby będąc rządcą w domu nie mógł odzyskać, lecz ile przekonał się o słuszności interessu i postępowaniu, tyle znalazł się w ów czas dyskretnym: późniejsze zaś z pożytkiem połączone rozważa że na ony sposób zdeterminowały działania, coż w tem może być dziwnego i niepojętego. Taki stan rzeczy gdy podobano się obzałł. w opaczny wystawić wyobrażeniu, i bez względu na bliskie krwią połączenie najniesprawiedliwiej WJPannę Giertrudę Jwanowiczównę Ciwon.Korsz. która do niczego niewdawała się z ubliżeniem wszelkim moralności prawidłom, które przed tym przesławowanie i ucisk wdow i sieroć innej prócz łez niemających obrony za występek policzyły, w to zamieszczać niemniej bez usprawiedliwionych słusznością pobudek przez pismo publiczne w gazecie kuryera litewskiego ogłaszać oświadczająca się Szukscina jest w tej nadziei że takowy obzałł. postępek i zapędne na majątek a bardziej sławę targnienie się, ile gdy oświadczająca się o wydobyć swej należności z pod zawłaszczenia dopiero nproiektowanego, do właściwego ptowego idzie sądu, w obliczu bezstronnej i rozsądnej publiczności, nieznajdzie approbaty a będąc zupełnie fizycznie i moralnie zdrowa i przeto przy zajmowaniu się ekonomiką od wydatków wolna zaspakiaia razem obzałł. zimaginowaną troskliwość że z nikim żadnych o przerzeczony oblig czynienia układów niema potrzeby i czynić nie będzie, lecz sama drogą prawa dochodzić deklaracie, i dla zapewnienia w tem obzałł. przez gazetę kuryera litewskiego ogłosić postanowiwszy własną podpisane ręką. U tego oświadczenia podpis następny. Anjela z Jwanowiczow Szukscina Chorążyna ptu Szawel. które oświadczenie za podaniem do akt jest do xiąg ziem. ptu szawel przyjęte i zapisane z których i ten wypis pod tegoż urzędu pieczęcią stronie jest wydan.

L i s t g o ł ę c z y

2 w Sobotę to jest dnia 30. Marca zbiegł Chłopeć Sylwester Binko przezywający się Binkiewiczem poddany JW. Benedyktka Pietkiewicza Prezydenta Granicz: Wilkom: będący na usługach Dzieci iego chodzących do Gymnazyum. Wiek lat 18. urodymierney, twarzy pełney rumianey, ospą rzadką naznaczoney, oczu małych upadłych. Poszedł w Surducie granatowym, sukna prostego z guzikami metalowemi, w raytuzach sukna cienkiego szaraczkowego skurką wykładanych z guzikami metalowemi gęsto naszywanemi, w czapce szaraczkowej z sznurkami galonowemi, ktoby takowego zbiega mógł doścignąć, uprasza się, ażeby dostawił iego do Wilna do Domu Wasilewskiego Regenta pod Królewskim Młynem, a przyzwolitą odbierze nadgrode.

Do Przedaz

1 Nayduie się kamienica do przedania pod Nr em dawniej 156 teraz 23 pod królewskim Młynem nazwanym o cenie można dowiedzieć się u Aktora w tymże domu mieszkającego.

Do arędy lub zastawy

1 Niżej podpisana dożywotnia całego majątku po zesłym mężu Władysławie Szadurskim byłym sędziu ziem. Wileń. posesorka, a w kolei majątku Staszku-niszek z dwoma folwarkami w ptcie Wileń. położonego, dla dogodniejszego załatwienia pozostałych po mężu interessow życząc sobie takowy majątek w naley-

szej będący pozycyi, o mil osm od Wilna a o mil trzy od Wilkomirza położony, w possessyją czy to arędowną, lub zastawną w całku lub poszczegule folwarkami wypuścić iako też skutkiem testamentu będąc władną dom murowany w mieście Wilnie, z browarami i młynem deptakiem, za bramą Zamkową pod Nr em 649 położony w całku lub sam młyn tylko, który się rozebrać może wyprzedać, zawiadamia o tym powszechność, ktoby zaś życzył o cokolwiek w układ wchodzić, ma się udać do mnie niżej podpisaney aktorki w powyżey opisanym domu mieszkającej, a o przyzwolitej cenie poinformowanym zostanie, a tym samym z łatwością układ do skutku doprowadzonym być może.

Aniela Szadurska b. Sędz. Ziem. Wileń.

L i c y t a c y a

5 Powodem odebraney przez sąd magistratu wileńskiego prozby od J Pana Wincentego Zukowskiego sekretarza sądow granicznych ptu oszmiań: w imieniu X. Stanisława Zukowskiego Kanonika Archikatedry mohilewskiej, sporządzoney; w żądaniu uczynienia publikaty w skutek dekretu sądu głównego litewsko-wileńskiego wremiennego departamentu względem licytacji kamienicy niegdyś Laudanśkiego a dopiero w dzierżeniu Andrzejewskich i dalszych sukcesorow Winogrodzkiego ze stopnia Tobiasza Kulika będącey, w Wilnie na Zamkowej ulicy sytuowanej, i zebrania massy na rozdział kredytorow Kulika przynależney magistrat miasta Wilna między innymi postanowił mocą ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI z litewsko-wileńskiego głównego sądu wremiennego departamentu pod dniem 28 mca february iterazn. 1812 roku za nr em 152 po dziele takowym odebranego w celu wyprzedania przez publiczną licytacją kamienicy po Kulikowskiej dopiero w possessyi sukcesorow zesłego Ludwika Winogrodzkiego zostającej, Wilnie na Zamkowej ulicy wedle Taryfyy pod nr em 195 sytuowanej termina zwyczajnie trzy, pierwszy dnia 6 drugi dnia 7 i trzeci ostateczny dnia 9 mca maja roku idącego naznaczył, a z sukcesorami Ludwika Winogrodzkiego i dalszemi tenutorami przerzeczoney kamienicy względem wybierania intrat z oney od daty obięcia przez zesłego Ludwika Winogrodzkiego i dotąd wybierających się oraz co do pretensyi Winogrodzkich do bytego oney kamienicy arędarza Szenka o dezolacye, oraz pretensyów wyniknąć mogących o erekcyę, akta inkwizycyi kalkulacyi expedyować w terminie do zaczęcia onych dnia 25 terazn. mca aprila udeterminował i aby w przerzeczonym dopiero czasie na miejscu pomienioney kamienicy strony do tychże aktow należące ze wszelkimi do tegoż dzieła potrzebnymi dowodami iawili się zalecił, gdyby zaś strona powodowa iakim jest X. Kanonik Zukowski przez poddanie od iego do sądu niniejszego prozby dekret sądu głównego litewsko-wileńskiego wremiennego departamentu po dziele niniejszym zapadły do aktow odbywać się mających a następnie do wypełnienia rozdziału massy majątku Tobiasza Kulika pomiędzy kredytorow potrzebny, złożył; Sąd Magistratu Wileńskiego nakazał, a po ułatwieniu przerzeczonych aktow i po spełnieniu przedaz po-mienioney nieraz kamienicy na rzecz kredytorow przynależney wedle reguł dekretem sądu głównego litewsko-wileńskiego przepisanych dla kredytorow wydział z funduszu massy zesłego Kulika domierzyć iak nayspieszniej zadeklarował, i dla wiadomości o tem wszystkim i tak w celu iawienia się stron do aktow iako też kredytorow Kulika do następnego rozdziału massy majątku wywiązać się mającey niemniej konkurentow do kupli rzeczoney kamienicy przez publiczną licytacją wyprzedawać się mającey, być mogących; w terminach naznaczonych in loco teyże kamienicy, obwieścić przez awizacyę w druku dla rozbicia in circuitu miasta, z umieszczeniem potrzykroć i do gazety kuryera litewskiego udeterminował w iakowym celu niniejszą sąd magistratu wileńskiego wydaie—Dnia 11 aprila 1812 r.

Mateusz Borkowski Bism. Prezyd. M. G. W.